BIZTONSÁGI ADATLAP
TIMSÓ

Verzió	3.0
Kiadás dátuma	2010.04.25.
Felülvizsgálat dátuma	2017.05.15.
Érvénybelépés dátuma	2017.05.15.

KÉSZÜLT AZ 1907/2006/EK, AZ 1272/2008/EK ÉS A 2015/830/EU RENDELET SZERINT
ÖSSZHANGBAN VAN A 2015/830/EU RENDELETTEL MÓDOSÍTOTT 1907/2006/EK RENDELET (REACH)
II. MELLÉKLETÉVEL

1. SZAKASZ AZ ANYAG/KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

1.1. Termékazonosító

Terméknév: Timsó
Hatóanyag: Kálium-alumínium-szulfát-dodekahidrát
EC szám: 233-141
CAS szám: 7784-24-9
- Összetétel: egy összetevőjű anyag
- Eredet: szervetlen

1.2. Az anyag vagy keverék lényeges azonosított felhasználásai, illetve ellenjavallt felhasználásai

Bőrcserzésre, papíriparban, enyvezésnél, víztisztításra, szövetek festésénél, szobafestésnél pórustömítő anyagként, zsírtalanító tisztítószerként.
Ellenjavallt felhasználások: Nincs
Felhasználási terület: Lakossági és közületi felhasználás.

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai

A vállalat azonosítása

Gyártó cég neve: KLORID VEGYI- ÉS MŰANYAGIPARI ZRT.
címe: 4150 Püspökladány, Község dűlő 1.
telefon: +36 54/451-308
fax: +36 54/451-420
e-mail: klorid@externet.hu

Összetétel információ: www.klorid.hu
A biztonsági adatlapért felelős személy neve: Nagy József
e-mail címe: klorid@externet.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)
1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.
Tel: +36 80/201-199 (éjjel-nappal díjmentesen hívható zöld szám)
+36 1/476-6464 (éjjel-nappal díjmentesen hívható szám)

2. SZAKASZ A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

2.1. Az anyag vagy keverék besorolása

Osztályzás: az Európai Parlament és Tanács 1272/2008 EK rendelet (CLP/GHS) szerint

VESZÉLYESSÉGI OSZTÁLYOK/KATEGÓRIÁK	EU VESZÉLYJEL	FIGYELMEZTETŐ „H" MONDATOK
Bőrirrit 2. Szemirrit 2.	GHS07	H315 Bőrirritáló hatású. H319 Súlyos szemirritációt okoz.

2.2. Címkézési elemek

Az 1272/2008 EK (CLP) rendelet szerinti címkézés
Termékazonosító: Timsó
Hatóanyag: Kálium-alumínium-szulfát-dodekahidrát
CAS szám: 7784-24-9
EC szám: 233-141
Veszélyt jelző piktogramok: GHS piktogram

GHS07

Figyelmeztetés: Figyelem

Veszélyességi osztály/kategóriák
Bőrirrit 2. Bőrirritáció 2
Szemirrit 2 Szemirrit 2

A veszélyre figyelmeztető „H" mondatok
H315 Bőrirritáló hatású
H319 Súlyos szemirritációt okoz.

Óvintézkedésre vonatkozó „P" mondatok
P302 + P352 HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel.
P305 + P351 + P338 SZEMBE KERÜLÉS esetén: több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

2.3. Egyéb veszélyek
Az anyag az 1907/2006/EK rendelet XIII. melléklete szerint nem felel meg a perzisztens, bioakkumulatív és mérgező (PBT) vagy a nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív (vPvB) anyagokra vonatkozó kritériumoknak.

3. SZAKASZ ÖSSZETÉTEL VAGY AZ ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ ADATOK

3.1. Anyagok: nem

3.2. Keverék: igen
Terméknév: Timsó
Hatóanyag: Kálium-alumínium-szulfát-dodekahidrát

MEGNEVEZÉS	CAS SZÁM	EU SZÁM	KONCENTRÁCIÓ (%)	OSZTÁLYOZÁS CLP		
				VESZÉLYESSÉGI PIKTOGRAM	VESZÉLYESSÉGI KATEGÓRIA	H MONDAT
Kálium-alumínium-	7784-24-9	233-141	100	GHS07	Bőrirrit 2. Szemirrit 2.	H315 H319

A H mondatok teljes szövege a 16. szakaszban található.

4. SZAKASZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése
Általános tanács: zuhanyzás javasolt. Az elszennyeződött ruhadarabot azonnal el kell távolítani, beleértve a cipőt is.
Az elsősegélynyújtásra vonatkozó utasítások az expozíciós utak szerint
Belélegezve: Gondoskodni kell friss levegőről, helyezze nyugalomba a sérültet. Forduljon orvoshoz, amennyiben tartós köhögés vagy légzőszervi irritáció keletkezne.
Szemmel érintkezve: Azonnal bő vízzel (minimum 15 percig) mossa ki a szemet a szemhéjak széthúzása mellett. Ha lehetséges a kontaktlencsét távolítsa el, folytassa a mosást. Szemirritáció (fájdalom, homályos látás, égő érzés) esetén forduljon orvoshoz.
Bőrrel érintkezve: Az anyaggal szennyezett ruhát azonnal el kell távolítani. Bő vízzel mossa le a bőrfelületet. Tartós bőrirritáció esetén (égő érzés, kiütés) forduljon orvoshoz.
Lenyelés esetén: Nem szabad hánytatni. Ha a sérült eszméleténél van, mossuk ki a száját, lehetőség szerint itassunk vele vizet illetve tejet, aztán kórházba kell szállítani.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások
Belégzés: Égő érzés, köhögés, nehézlégzés, torokfájás. A tünetek késleltetve jelenhetnek meg.
Bőr: Vörösség, bőrégések, fájdalom.
Szem: Vörösség, fájdalom, égések.
Lenyelés: Hasi fájdalom, égőérzés, sokk vagy ájulás, hányás, eszméletlenség.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése
Utasítások orvosoknak: Kezelés a fellépő tünetek szerint.
Speciális ellátásra és az elsősegélynyújtásra vonatkozó előírás: Az elsősegélynyújtó viseljen védőfelszerelést a keresztszennyeződések elkerülésére.

5. SZAKASZ TŰZOLTÁSI INTÉZKEDÉSEK

5.1. Oltóanyag
Alkalmazható oltószer: A környező tűznek megfelelően kell megválasztani (pl. porral oltó, vízpermet, szén-dioxid, habbal oltó)
Biztonsági okokból nem alkalmazható oltószer: Nem ismert.

5.2. Az anyaghoz vagy a keverékhez társuló különleges veszélyek: Tűz során irritatív és maró gázok, füst keletkezik (Nátrium-oxid füst, Szén-dioxid gáz)

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat: A teljes testet, arcot és fejet védő lúgálló felszerelés alkalmazandó. Nem éghető anyag. Tűzveszélyességi jele F.

6. SZAKASZ INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ KÖRNYEZETBE JUTÁS ESETÉN

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások
Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében
a) Viseljünk védőfelszerelést, kerüljük a bőrrel, szemmel való érintkezést.
b) Gondoskodjunk megfelelő szellőztetésről.
A sürgősségi ellátás esetében
Viseljünk megfelelő személyi védőfelszerelést, kerüljük a bőrrel, szemmel való érintkezést.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések
Nagy mennyiségű termék élővízbe, csatornába jutását meg kell akadályozni.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai
A szabadba jutott anyagot fel kell szedni A szennyezett anyagot zárt tartályban biztonságos lerakóhelyre kell szállítani. A maradék anyagot bő vízzel le kell mosni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: Nem alkalmazható.

7. SZAKASZ KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések
Gondoskodjunk arról, hogy megfelelő szellőztetés legyen a termék használata közben. Tartsa be a címkén megadott utasításokat. A munkavégzés során tilos enni, inni, dohányozni.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetetlenséggel együtt
Tárolás: Elkülönítve jól szellőző, hűvös helyiségben kell tárolni, közvetlen napfénytől védve. Élelmiszertől, italtól és takarmánytól külön kell tárolni.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)
A termék a háztartásban vagy közületekben használatos tisztítószer. A megadott használati és adagolási előírásokat be kell tartani.

8. SZAKASZ AZ EXPOZÍCIÓ ELLENI VÉDEKEZÉS/EGYÉNI VÉDELEM

8.1. Ellenőrzési paraméterek
A munkahelyen alkalmazandó határértékek adatai a Magyarországon hatályos határértékeket figyelembe véve az anyag nem rendelkezik. Magyar szabályozás: a 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelettel (munkahelyi levegőben megengedett határérték)

8.2. Az expozíció elleni védekezés
Műszaki munkavédelmi intézkedések: Tartsuk be a kezelésre és tárolásra vonatkozó előírásokat. Tartsuk be a személyi higiéniára vonatkozó előírásokat. A munkavégzés során ne egyen, ne igyon, ne dohányozzon. A munka végeztével mosson kezet. A szennyezet ruházatot vegye le és mossa ki.
Egyéni óvintézkedések, védőfelszerelések
a) **Szem-/arcvédelem:** Viseljünk szem- vagy arcvédőt.
b) **Bőrvédelem:** Védőruha és védőkesztyű (latex).
c) **Légutak védelme:** Zárt térben megfelelő szellőzést vagy légcserét kell biztosítani.
Környezeti expozíció ellenőrzése
Meg kell akadályozni a termék talajba, élővízbe vagy csatornába jutását.

9. SZAKASZ FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk
Halmazállapot: szilárd (kristályos vagy por)
Szín: színtelen
Szag: szagtalan
Szag küszöbérték: nincs adat
pH-érték (1%-os oldatban 20 ^{0}C-on): 3-3,5
Olvadáspont (^{0}C): 90 ^{0}C
Tűzveszélyesség(szilárd, gázállapot): nem tűzveszélyes
Relatív sűrűség (vízre vonatkoztatva): 1000 kg/m^3
Öngyulladás (szilárd, gáz) hajlam: nem öngyulladó
Bomlási hőmérséklet ^{0}C: >400
Gőznyomás (kPa): nem meghatározott
Oldhatóság vízben (20 ^{0}C): 105 g/l
Relatív gőzsűrűség (levegő=1): nem meghatározott
Párolgási sebesség: nem meghatározott

9.2. Egyéb információk: A termék nem tartalmaz szerves illékony komponenst (VOC).

10. SZAKASZ STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

10.1. Reakciókészség: Vízzel reagálva hidrolizál.

10.2. Kémiai stabilitás: Normál hőmérsékleti viszonyok és előírás szerinti tárolás esetén stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: Rendeltetésszerű használat esetén nincs.

10.4. Kerülendő körülmények: Lúgok, lúgos készítmények.

10.5. Nem összeférhető anyagok: Tömény és híg lúgok, lúgos keverékek.

10.6. Veszélyes bomlástermékek: Nem meghatározott.

11. SZAKASZ TOXIKOLÓGIAI ADATOK

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

Akut toxicitás
Lenyelve: LD50 (oral) patkány (mg/kg): Nem áll rendelkezésre adat.
Belélegezve: LC50 (inhalitív) mg/¼ h: Nem áll rendelkezésre adat.
Bőrrel érintkezve: LD50 (dermal) patkány (mg/kg): Nem áll rendelkezésre adat.
Bőrkorrózió/bőrirritáció: Skin Corr. 2
Súlyos szemkárosodás/szemirritáció: Eye Dam. 2
Légzőszervi vagy bőrszenzibilizáció: Reverzibilis módon irritálja a légző rendszert és a nyálkahártyát. Hosszantartó vagy ismételt expozíció hatására érzékeny személyeknél szenzibilizáló hatású.
Csírasejt mutagenitás: nincs adat
Rákkeltő hatás: nincs kísérleti eredményből származó adat
Reprodukciós toxicitás: nincs kísérleti eredményből származó adat

12. SZAKASZ ÖKOLÓGIAI ADATOK

12.1. Toxicitás
A vízi organizmusokra káros hatással van a pH eltolódás miatt.
Víztoxicitási adat: LC 50 (96h): Nem áll rendelkezésre adat.
Környezetre veszélyes tulajdonságok: A terméket nagyobb mennyiségben tilos a talajvízbe, a felszíni vizekbe vagy a csatornahálózatba juttatni.

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: Vízben és talajban hidrolízis útján bomlik le.

12.3. Bioakkumulációs képesség: Nem áll rendelkezésre adat.

12.4. A talajban való mobilitás: Környezetbe kerülve a talajban hidrolízis útján lebomlik.

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei
PBT-érték: nem alkalmazható
vPvB-érték: nem alkalmazható

12.6. Egyéb káros hatások: Nem áll rendelkezésre további adat.

13. SZAKASZ ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

13.1. Hulladékkezelési módszerek
Felhasználatlan termékből származó hulladék: A rendeltetésszerű előírt módon történő használaton kívül tilos talajba, lefolyóba üríteni. A fel nem használt anyagot vagy szennyezett maradékát veszélyes hulladék gyűjtő helyre kell szállítani. Élővízbe, közcsatornába juttatni tilos!
Kiürült csomagolóanyag kezelése: Tisztítás után a csomagoló anyag újra hasznosítható (regranulálás). Tisztítás vízzel.
Ártalmatlanítás: EWC:200115 szerint (háztartási hulladékok és ezekhez hasonló, kereskedelmi, ipari és intézményi hulladékok). Az üres edényzetet tilos bármilyen más célra felhasználni.

14. SZAKASZ SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

14.1. UN-szám: nincs meghatározva

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés: A veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint nem veszélyes áru és nem jelölésköteles.

14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok): nincs meghatározva

14.4. Csomagolási csoport: nincs meghatározva

14.5. Környezeti veszélyek
Környezetre veszélyes (ADR/RID): nem
Tengeri szennyező (IMDG): nem

14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések
EmS szám: F-A, S-B
Korlátozott mennyiség: nincs meghatározva

14.7. A MARPOL-egyezmény II. melléklete és az IBC szabályzat szerinti ömlesztett szállítás: nem jellemző.

15. SZAKASZ SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Érvényes jogszabályok
1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről
1993. évi XCIII. törvény a Munkavédelemről
1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról
2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról
220/2004. (VII. 21.) Kormány rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól
98/2001. (VI. 15.) Kormány rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről
28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól
16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről
28/2011. (IX. 8.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról
44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól
648/2004 EK rendelet a mosó és tisztítószerekről
25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról
1907/2006 EK rendelet a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről
219/2011. (X. 20.) Kormány rendelet a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről
1272/2008 EK rendelet a veszélyes anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelvek módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról
2015/830/EU rendelet a vegyianyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: A termékre kémiai biztonsági értékelést nem végeztek.

16. SZAKASZ EGYÉB INFORMÁCIÓK

Rövidítések
ADR: A veszélyes Áruk Nemzetközi közúti szállításáról szóló Európai Megállapodás
CAS: Chemical Abstract Service (regisztrációs szám)
EWC kód: Európai hulladék katalógus
EC_{50}, EC_{10}: Az anyag tényleges koncentrációja, amely a legnagyobb válaszreakció 50%-át/10%-át eredményezi.
LC_{50}, LC_{10} (50%-os/10%-os halálos koncentráció): Az anyag azon koncentrációja a vízben, amely a kísérleti állatcsoport 50%-ának/10%-ának elhullását okozza.
LD_{50}(lethal dose): A kísérleti állatok 50-át elpusztítja.

Legfontosabb szakirodalmi hivatkozás
A hatóanyag szállítójának magyar nyelvű biztonsági adatlapja Verzió 2.0-2012.11.30.

Az anyag osztályozása az 1272/2008/EK rendelet (CLP) szerint

Osztályozás az 1272/2008/EK rendelet (CLP) szerint	Osztályozási eljárás
Bőrirrit 2	kísérleti adatok
Szemirrit 2.	kísérleti adatok

Vonatkozó H- és P-mondatok

H mondatok
H315 Bőrirritáló hatású.
H319 Súlyos szemirritációt okoz.

P mondatok
P302 + P352 HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel.
P305 + P351 + P338 SZEMBE KERÜLÉS esetén: több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

Javasolt képzések
A felhasználó felelőssége valamennyi a kezelésre vonatkozó utasítás, jogszabály betartása. Rendszeres használatánál munkavédelmi oktatást kell tartani. A termék kizárólag a megjelölt rendeltetési célra használható. A biztonsági adatlap foglalkozásszerű felhasználók részére rendelkezésre áll.

Verzió	3.0
Kiadás dátuma	2010.04.25.
Felülvizsgálat dátuma	2017.05.15.
Érvénybelépés dátuma	2017.05.15.

A biztonsági adatlap a legjobb tudomásunk szerint készült. Az itt megadott tájékoztatás pontos. Bármely anyag vagy készítmény alkalmasságának végső meghatározása a felhasználó egyedüli felelőssége. Valamennyi anyag ismeretlen veszélyt is jelenthet, ezért óvatosan kell alkalmazni. Bár itt feltüntettünk bizonyos veszélyeket, azt azonban nem lehet garantálni, hogy csak ezek a veszélyek állnak fent.

KÉSZÍTETTE:
Klorid Vegyi- és Műanyagipari Zrt.
4150 Püspökladány
Község dűlő 1.
Tel./fax: +36 54/451-420